

Patientsäkerhetslagen

Den 1 januari 2011 trädde den nya Patientsäkerhetslagen (2010:659) i kraft. Den ersätter "Lagen om Yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område" från 1998. De gamla "Kvacksalveribestämmelserna" har följt med och beskrivs under 5 kap.

Den nya lagtexten innehåller inga lagändringar men förtydligar att "lagen syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet".

Dessa bestämmelser gäller den som "Yrkesmässigt undersöker annans hälsotillstånd eller behandlar annan för sjukdom eller därmed jämförligt tillstånd genom att vidta eller föreskriva åtgärder i förebyggande, botande eller lindrande syfte".

I klartext betyder det att Patientsäkerhetslagen gäller alla yrkesgrupper som arbetar inom hälsoområdet utan legitimation. T ex olika kroppsterapeuter, näringsterapeuter, akupunktörer m fl.

Den som arbetar inom hälso- & sjukvårdens område utan legitimation får inte

(5 kap. Begränsningar i rätten för andra än hälso- och sjukvårdspersonal att vidta vissa hälso- och sjukvårdande åtgärder)

1. behandla sådana smittsamma sjukdomar som enligt smittskyddslagen (2004:168) är anmälningspliktiga sjukdomar (se nedan)
2. behandla cancer och andra elakartade svulster, diabetes, epilepsi eller sjukliga tillstånd i samband med havandeskap eller förlossning
3. undersöka eller behandla annan under allmän bedövning eller under lokal bedövning genom injektion av bedövningsmedel eller under hypnos
4. behandla annan med användande av radiologiska metoder
5. utan personlig undersökning av den som sökt honom eller henne lämna skriftliga råd eller anvisningar för behandling
6. undersöka eller behandla barn under åtta år

Hela barn – www.helabarn.se - är ett nätverk som arbetar för att barn under åtta år ska få tillgång till komplementär- och alternativmedicinsk vård och behandling i Sverige.

Smittskyddslagen

I enlighet med smittskyddslagen (2004:168) får följande sjukdomar inte behandlas

Allmänfarliga sjukdomar

- campylobacterinfektion
- difteri
- fågelinfluensa (H5N1)
- infektion med enterohemorragisk E.coli (EHEC)
- giardainfektion
- gonorré
- hepatit A-E
- hivinfektion
- infektion med HTLV I eller II
- klamydiainfektion
- kolera
- infektion med meticillinresistenta gula stafylokocker (MRSA)
- mjältbrand
- paratyfoidfeber
- pest
- infektion med pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G
- polio
- rabies
- salmonellainfektion
- shigellainfektion
- smittkoppor
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)
- syfilis
- tuberkulos
- tyfoidfeber
- virala hemorragiska febrar exkl. denguefeber och sorkfeber (nefropathia epidemica)

Samhällsfarliga sjukdomar

- smittkoppor
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)

Patientjournalagen

– krav på journalföring för dig som terapeut

- Vid vård av patienter inom hälso- och sjukvården skall patientjournal föras för varje patient. Med vård avses i denna lag även undersökning och behandling
- Med patientjournal avses i denna lag de anteckningar som görs och de handlingar som upprättas eller inkommer i samband med vården och som innehåller uppgifter om patientens hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden och om vårdåtgärder (journalhandlingar)
- Journal kan föras i skrift eller bild alt. kunna avlyssnas med tekniskt hjälpmedel

Patientjournalens innehåll, utformning och hantering

- En patientjournal skall innehålla de uppgifter som behövs för en god och säker vård av patienten
- Patientjournalen är ett arbetsverktyg, främst avsedd att vara ett stöd för den/de personer som ansvarar för patientens vård
- Patientjournal skall alltid innehålla:

1. uppgift om patientens identitet – för- och efternamn, födelsedatum, personnummer, senast kända bostadsadress, telefonnummer, yrke och arbetsplats

2. väsentliga uppgifter om bakgrunden till vården – ny- eller återbesök, social och ärftlig bakgrund, tidigare sjukdomar, aktuell sjukdom och vårdbehov, preliminär bedömning, kortfattad plan, undersökningar, åtgärder, slutlig diagnos och bedömning, behov av uppföljning, prognos, ordination och ansvarig terapeut

3. datum för varje patientkontakt vare sig det skett på mottagning, hembesök, telefon eller mail

4. uppgift om ställd diagnos och anledning till mera betydande åtgärder. Vid läkemedelsföreskrivning (eller örter och kosttillskott) skall läkemedlets benämning, styrka, mängd och dosering uppges

5. uppgift om den information som lämnats till patienten och om de ställningstaganden som gjorts om val av behandlingsalternativ och om möjligheten till en förnyad medicinsk bedömning

6. Patientjournalen skall vidare innehålla uppgift om vem som har gjort en viss anteckning i journalen och när anteckningen gjordes + signeras av den som svarar för uppgiften

7. Varje uppgift i en journalhandling skall utformas så att patientens integritet respekteras. Känsliga uppgifter som meddelats i förtroende skall därför inte ogenomtänkt föras in i journalen, såtillvida de inte är relevanta för tolkning av sjukdomsbilden

8. Journalhandlingarna skall vara skrivna på svenska språket, vara tydligt utformade och så långt möjligt förståeliga för patienten

9. Uppgifter i en journalhandling får inte utplånas eller göras oläsliga. Vid rättelse av en felaktighet skall det anges när rättelsen har skett och vem som har gjort den

10. Samtliga **journalhandlingar skall förvaras i ett låsbart utrymme**, vilket skall vara **låst när det inte är under uppsikt**

11. Om en journalhandling eller kopia av handlingen har lämnats ut till någon, skall det antecknas i patientjournalen vem som har fått handlingen, avskriften eller kopian och när denna har lämnats ut

Bevarande av journalhandling

- En journalhandling skall bevaras minst tre år efter det den sista uppgiften fördes in i handlingen.
- Om en enskild verksamhet upphör, skall journalerna fortsättningsvis förvaras på ett betryggande sätt

Skyldighet att föra patientjournal

Skyldig att föra patientjournal är:

- Den inom hälso- och sjukvårdens område har legitimation eller särskilt förordnande att utöva visst yrke

Offentlighet och sekretess

- Rätt att ta del av patientjournal har endast den personal som är engagerad i vården av patienten vilket innebär att journalen skall förvaras på ett betryggande sätt
- En journalhandling inom enskild hälso- och sjukvård skall på begäran av patienten så snart som möjligt tillhandahållas honom eller henne för läsning eller avskrivning på stället eller i avskrift eller kopia